

ALFA 1/21

BULLETIN FAKULTY ARCHITEKTURY ČVUT



Jubileum Nové budovy ČVUT,
sídla Fakulty architektury

ČVUT

FA

SOUTĚŽE

Druhá kůže 2020. Pořádá FA ČVUT. Ceny poroty:

Romana Rétiová, ateliér Koucký, Ústav nauky o budovách, Pod Slovany/Na Moráni; David Šafka, atel. Kuzemenský, Ústav urbanismu, Bydlení Podbělohorská; Lada Zapletalová, ateliér Lampa, Ústav navrhování I, Projekt Transitus; tým Vojtěcha Janoše a Jana Johanidese, ateliér Hlaváček – Čeněk, ÚN II, Bytové domy Kreuzberg. **Čestná uznání:** Ondřej Fiedler, ateliér Kuzemenský, ÚU, Hledání zahradního města; Daniel Krupka, ateliér Valouch – Stibral, ÚN II, Jindřišská – Růžová. Celkem 44 nominací z 18 návrhových ateliérů.

Porota: Petr Bouřil (nezávislý), Vítězslav Danda (závislý), Peter Lacko (nezávislý), Matyáš Sedlák (nezávislý), Šárka Sodomková (závislá).

Diplomky 2020. Vypisuje Česká komora architektů. **Druhá cena:** Julie Kopecká, Nádraží v Peci pod Sněžkou, vedoucí práce doc. Tomáš Hradečný, FA ČVUT. **Čestné uznání:** Vojtěch Rudorfer, Hangár pro vzducholoď v arktickém prostředí, ved. práce prof. Mirko Baum a Vojtěch Hybler. **Zvláštní cena Českých center:** Tomáš Rain, Konverze areálu Branických ledáren, ved. práce prof. Václav Girsá, FA ČVUT. **Zvláštní cena společnosti Cegra:** Tomáš Pevný, Vodní dílo Fláje, ved. práce prof. Petr Hájek, FA ČVUT.

Školy: Architectural Institute in Prague, FA ČVUT; FSv ČVUT v Praze; FA VUT, Brno; FSv VUT v Brně; FUA TU v Liberci; FSv, Vysoká škola báňská TU Ostrava; Zahradnická fakulta, Mendelova univerzita v Brně; VŠUP v Praze; Škola architektury AVU v Praze; Fakulta agrobiologie, potravinářských a přírodních zdrojů, Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita v Praze.

Porota: Benjamin Fagner, Tomáš Jiránek, Alena Mičeková, Monika Mitášová (předsedkyně), Petr Volf.

YTAA 2020: Kateřina Průchová, diplomní práce Zlatý kanál, vedoucí práce Novotný – Koňata – Zmek, Ústav navrhování I FA ČVUT – mezi osmi finalisty soutěže. Pořadatel: nadace Fundació Mies van der Rohe s podporou programu Kreativní Evropa EU ve spolupráci s Evropskou asociací pro architektonické vzdělávání (EAAE) a Evropskou radou architektů (ACE-CAE). Celkem 43 projektů užšího výběru soutěže Mladý talent architektonického ocenění (YTAA). Soutěžilo více než 380 projektů z 36 zemí; školy: Vienna University of Technology, Rakousko; University of Leuven, Belgie; Catholic University of Louvain-la-Neuve, Belgie; ETH Curych, Švýcarsko; FA ČVUT, Praha; Universitat

Politecnica de Catalunya – Barcelona Tech, Španělsko; Moholy-Nagy University of Art and Design, Budapešť, Maďarsko; University of Lichtenstein, Lichtenštejnsko; London Metropolitan University, University of Edinburgh, všechny Velká Británie.

Porota: Sazejite Capdeferro, architektura Bosch. Capdeferro, Girona; Oleg Drozdov, Drozdov & Partners, spoluzakladatel Charkovské školy architektury v Charkově; Juliet Leach, vedoucí marketingu, Royal Institute of British Architects (RIBA), Londýn; Martine De Maeseneer (předsedkyně), prodávka pro mezinárodní záležitosti KU Leuven; Rosario Talevi, kurátorka Making Futures Bauhaus, vědecká pracovnice Universität der Künste, Berlín.

Terminál Praha východ, vypisovatel Správa železnic. 1. cena: MP + ov Nehvizdy 2020:

Jiří Opočenský, Štěpán Valouch (Š. Valouch, vedoucí návrhového ateliéru Valouch – Stibral v Ústavu navrhování II. **2. cena:** ra1 5 a. s., Radek Lampa, Ing. Libor Hrdoušek (R. Lampa, vedoucí návrhového ateliéru Lampa, ÚN I), Max Petricov, Daria Vlasova, Erik Sovet, Daniil Soloveva – studenti ateliéru Lampa. **Porota:** Pavel Andršt (Správa železnic – náhradník, závislý), Matyáš Hron (Správa železnic – náhradník, závislý), Jiří Jandourek (nezávislý), Jiří Klokočka (náhradník, nezávislý), Antonín Novák (nezávislý), Pavel Paidarv (Správa železnic – závislý), Pavla Pannová (nezávislá), Marek Pinkava (Správa železnic – závislý), Jiří Poběřežský (městys Nehvizdy, starosta – závislý), Petr Štefek (nezávislý), Anna Švarc (nezávislá).

VÝSTAVY

Místo Tvar Program / Konverze. Pořádá VCPD FA ČVUT, kurátor Benjamin Fagner. Součástí projektu MK ČR v rámci programu aplikovaného výzkumu NAKI II (DG16P02H001) Industriální architektura. Památka průmyslového dědictví jako technicko-architektonické dílo a jako identita místa. Výstava je koncipovaná jako putovní a tak i přesto, že její zpřístupnění v původním termínu a na původním místě – Galerie Jaroslava Fagnera – bylo vzhledem ke corona krizi omezeno, nejbližší další zastavení se uskuteční v rámci připravovaného opavského Landscape festivalu v Opavě v KUPE, Janská 7, Opava, 17. 6.–21. 7. 2021. O dalších zastaveních bude Alfa informovat. Pohled do výstavy: stránky GJF, případně <http://vcpd.cvut.cz>, www.industrialnistopy.cz)

Jubileum Nové budovy ČVUT, sídla Fakulty architektury

Během letošního února oslavila budova FA ČVUT desetileté jubileum své existence. Sídla největší profesní školy v zemi, jejíž autorkou je významná osobnost naší scény. Prof. Alena Šrámková škole vtiskla jedinečnost jako instituci. Je ukázkou architektury školního prostředí, podobně jako mnohé další v dejvickém kampusu, jež nepředstavují jen administrativní objekty. Desetiletí je také důvodem, který nás vede k ohlédnutí a připomínce architektonicko-urbanistické soutěže z roku 2004, jejíž nejvýše oceněná práce byla realizována. A je rovněž důvodem zveřejnění uživatelské reflexe po deseti letech od nastěhování do nových školních prostor.

Na cestě k Nové budově FA ČVUT

Jak se neuvěřitelné stává skutkem II

Ladislav Lábus, děkan FA ČVUT, člen poroty

Ve zpravodaji Alfa 2–3/20, věnované obrazům Johna Hejduka v souvislosti s realizací jeho objektu „Dům na kolečkách“ před budovou naší fakulty, jsem v úvodníku nazvaném slovy v titulku tohoto článku napsal. „V roce 2004 Alena Šrámková s kolegy Lukášem Ehlem a Tomášem Koumarem zvítězili v soutěži na novou budovu FA ČVUT, do které se v roce 2011 fakulta přestěhovala.“

Strohé konstatování faktu realizace této stavby vypadá z odstupu dvaceti let jako samozřejmost, která však vyžadovala „investici“ množství naděje a víry i odvahy a bojovnosti, aby se tak „neuvěřitelná“ myšlenka, v prostředí tehdejší ČVUT spíše sen, stala „skutkem“. Ti, co tomu snu uvěřili a rozhodli se jej realizovat, se dostali do situace, jako když usilujete o vymodlené dítě, jehož zrození již nikdo, kromě rodičů a toho, ke komu se modlili, nevěří. Poznání, že vám ho někteří příbuzní nepřejí, té víře nepomáhá ani nebrání. Ve druhé fázi vývoje projektu vyžadovalo zrození plodu touhy a invence ještě více angažovanosti a vytrvalé práce těch, co projekt posouvali, tlačili i tahali směrem k realizaci přes bránu zrození stavby. Za přítomnosti otců i účasti sudiček státní správy při kolaudaci.

Název mého úvodního textu k „soše – domu“ od Hejduka jsem převzal i pro nadpis tohoto příspěvku o reflexi přípravy „nového baráku FA“, jak říká Šrámková dobrým domům. Plně platí nejen pro realizaci objektu Johna Hejduka před naší školou, ale i pro samotnou realizaci a hlavně přípravu realizace akce „ČVUT Nová budova – Dejvice“. Jak byl investiční záměr stavby „Nové budovy FA ČVUT“ během procesu projednávání a schvalování na požadavek ministerstva školství přejmenován.

Zrození snu – záměru, projektu a domu

Trvalo deset let, než se projekt narodil a uskutečnil. Přitom celou polovinu zabrala ta první, iniciační fáze „pouhého“ přetvoření myšlenky a záměru v embryo investičního záměru, který dává

zelenou dozrání procesu umožňujícího realizaci plodu. Ovšem neustále pod hrozbou nechtěné interrupce způsobené cílenými erupcemi částí sousedů na ČVUT, případně změnou rektora nebo ministra či jiným projevem vyšší moci.

Je tomu již deset let, co objekt užíváme, a považujeme to dnes za samozřejmost, ale nemusel tomu tak být. Je tomu již více jak dvacet let, co se začalo vážně uvažovat o nové budově pro Fakultu architektury, aby nebyly její provozy a ústavy nadále roztroušeny nahodilou, často ad hoc řešenou dislokací do různých objektů, podle možností a příležitostí získat prostory, o které neměly jiné součásti univerzity zájem.

Devadesátá léta byla provázána nebyvalým nárůstem studentů FA ČVUT. Z cca 400 v roce 1989 na trojnásobek v době, kdy se výstavba nového objektu začala připravovat. Tehdy se výrazně zvětšovaly počty studentů i na jiných fakultách ČVUT a ještě radikálněji rostly v ČR počty studentů humanitních univerzit, jejichž rozvoj byl před rokem 1989 nejvíce omezen. Nárůst počtu vysokoškolských studentů byl nezbytným, jelikož několik desetiletí zpožděným projevem trendu zvyšování podílu populace s vysokoškolským vzděláním, který v západních zemích začal již koncem šedesátých let.

Po celá devadesátá léta bylo snem fakultních představitelů a akademické obce získat uvolněnou budovu školy v majetku univerzity či převodem školního objektu v rámci ministerstva. V té době totiž základní školy začaly pociťovat výrazný propad demografické křivky v důsledku razantního snížení porodnosti po roce 1990. Tímto směrem postupovalo i vedení univerzity. Nikdo si nedovedl představit, že by bylo nejstarší technické univerzitě v ČR umožněno investovat do nové budovy, byť se během několika let zdvojnásobil počet jejích studentů a škola začínala hrát významnou roli také na poli vědy a výzkumu.

Z hlediska investiční výstavby si naše technická univerzita v devadesátých letech oproti jiným i méně významným univerzitám počínala velice opatrně. Mimo Prahu vznikaly v té době odvážné plány a investice do nových budov vysokých škol nebo celých kampusů, v Brně dokonce ve výši pěti miliard korun.

Univerzita si až do roku 2000, kdy padlo rozhodnutí zařadit zbudování nového objektu mezi investice ČVUT, na výstavbu nové budovy netroufala. Dokonce i u větších rekonstrukcí volila formu vyhledávání partnera na dlouhodobý pronájem, který by rekonstrukci zainvestoval a následně, třeba po dobu 25 let, si vložené prostředky tzv. „odbydlel“, což vyjadřuje velmi tolerantně výsledný efekt. Takto bylo u Betlémského paláce a vlastně i s pozemky na Vítězném náměstí a mělo tomu být i u rekonstrukce Masarykovy koleje. Tam však zahraniční partner nezapltil dohodnuté platby a ČVUT se rozhodlo rekonstrukci zajistit ve vlastní režii.

Z dnešního pohledu, kdy se kromě nové budovy pro FA ČVUT podařilo zrealizovat i další projekty, včetně velikostí i významem srovnatelné rekonstrukce Technické menzy na budovu CIIRC a Rektorátu ČVUT, již těžko můžeme docenit odvahu tehdejšího univerzitního vedení, rektora Jiřího Witzanyho. V tomto kontextu vypadal i samotný námět zařadit naši fakultní budovu mezi investice ČVUT (2 000), natož pozdější rozhodnutí rektora (2001–2002) řešit zajištění prostor pro naši školu novostavbou v řádu miliardy, jako čirá chiméra, které také skoro nikdo kromě jejích iniciátorů zpočátku ani nevěřil. Mimo jiné i fakultní vedení nadále až do roku 2003 usilovalo především o přidělení jakéhokoli objektu školy.

Vývoj snu – za rektorů Witzanyho a Havlíčka

Ve funkčních obdobích rektora prof. Witzanyho (2000–2006) se podařilo zařadit stavbu do plánu investic v rámci Dlouhodobého záměru ČVUT pro období 2000–2005, rozhodnout o staveništi (2001), připravit pracovní stavební program podle metodiky MŠMT a interní soutěž ověřující kapacity vybraného pozemku parkoviště před objektem A budovy Stavební fakulty zpracovanou doc. J. Zelenkovou a doc. M. Hexnerem (2002). Zpracovat a podat Investiční záměr na Novou budovu FA ČVUT včetně nezbytné redukce stavebního programu (2003) a teprve po dvou letech zapracovávání připomínek MŠMT jej kladně projednat (2005). Připravit dvoukolovou soutěž na Novou budovu FA ČVUT (2003–2004), připravit výběrové řízení na projektanta stavby (2005–2006) a zahájit projektové práce na vítězném návrhu zpracováním studie (2006).

Sluší se připomenout jména hlavních aktérů, kteří rektorovi Witzanymu z titulu své funkce byli nápomocni. Kromě členů investičního oddělení ČVUT uvedu zejména oba prorektory pro výstavbu: prof. Arnošta Navrátila (2000–2003), za jehož období byly postaveny i sportovní objekty ČVUT na Kotlářce a na Julisce, a prof. Petra Urlicha (2003–2006). Přípravu a management soutěže zajišťovala firma Archinvest, vedená Ing. Tomášem Bílkem. Lvi podíl na výsledku měl samozřejmě tým autorů vybraného soutěžního návrhu spolupracujících na projektech i realizaci – kancelář Aleny Šrámkové.

Za naši školu se na přípravě investičního záměru, stavebního programu, soutěže a zahájení projektu podíleli děkani prof. Bohumil Fanta (2000–2003) a prof. Vladimír Šlapeta (2003–2006). V této fázi jsem se na přípravě projektu přímo podílel i já jako senátor AS ČVUT iniciující zařazení výstavby nové budovy do plánu investice ČVUT, později jako poradce rektora a děkanů pro výstavbu nové budovy FA ČVUT a následně na přípravě soutěže i stavebního programu pro soutěž, ve které jsem zasedal jako jeden z porotců.

Ve volbách rektora na další období zvítězil prof. Václav Havlíček, který slíbil projekt dokončit – na rozdíl od některých konkurentů, kteří nabízeli zastavení přípravy novostavby a investování prostředků spíše do rekonstrukcí kolejí. V roli prorektora převzal otěže přípravy a realizace projektu prof. Miloslav Pavlík. Za fakultu se v tomto období na projektové přípravě a realizaci podíleli děkan prof. Zdeněk Zavřel (2006–2014), proděkani pro výstavbu doc. Václav Aulický a krátce Ján Stempel. Dozor na stavbě za fakultu vykonával arch. Vít Kándl, stavební dozor investora za univerzitu Ing. Petr Kubant.

Po počátečním krátkém přešlapování na místě se v roce 2002 příprava projektu rozjela naplno s ambicí zahájit stavbu do roku 2006, což se však nepodařilo. Postup prací zdrželo zejména zdoluhavé projednávání investičního záměru v letech 2003–2005. Dodám, že účast na jednáních s ministerstvem nebyla příjemná, pro rektora až pokořující. Jak opakovaným kladením formálních překážek, tak předáváním nepřijemně laděných, jakoby důvěrných, ale zároveň zraňujících informací. Jak se podivují, že za celých více než deset let od roku 1989 nepodalo ČVUT žádný významnější investiční záměr a jak to nyní chápou, když proti prvnímu podanému záměru, relevantnímu pozici ČVUT mezi vysokými školami, přichází tolik negativních podnětů a připomínek i odmítavých postojů přímo z univerzitních řad...

Překonat nevstřícnost MŠMT a hlavně odpor představitelů některých součástí naší univerzity,

zvláště při diskusích o spolupodílení se na této ministerské investici, nebylo snadné. S odstupem času, ve stínu další vřele přijímané a podporované investice ČVUT do budovy CIIRC, již zapomínáme, kolik úsilí, trpělivosti i odhodlání projekt zahájit a dokončit stálo oba rektory – Jiřího Witzanyho i Václava Havlíčka. Nebýt jejich angažmá, zejména počáteční nadšené iniciace zahájení projektu, žádná nová budova by zde nestála. A možná by zjevení možnosti velkoryseji investovat i na ČVUT neinspirovalo ani rekonstrukci Technické menzy.

Realizace snu – jak se neuvěřitelné stalo skutkem

V této souvislosti platí naplno citát z mého úvodního textu z Alfy 2–3/20. „*Při vzpomínce na peripetie dlouhodobé a nesnadné přípravy zmiňovaných akcí a událostí se mi vybavuje replika z knihy Bohumila Hrabala Obsluhoval jsem anglického krále „...jak neuvěřitelné se stalo skutkem“.*

Zázraky se občas dějí. Má-li se však neuvěřitelné stávat skutkem, vyžaduje to naši asistenci. Musíme alespoň doufat v daný skutek, a hlavně stále v něj i věřit a pro jeho uskutečnění konat. Týká se to nejen realizace plastik Johna Hejduka v centru Prahy nebo před Fakultou architektury, ale i realizace samotné nové budovy Fakulty architektury či událostí, jejichž 30. výročí jsme si na podzim 2019 v té budově a před ní připomínali. Mají jedno společné. Připomínají nám potřebu víry i osobní účasti, aby se neuvěřitelné stávalo skutkem. Možná se to týká i zázraků.“

Se situacemi, kdy na vlastní kůži zažijete „*jak se neuvěřitelné stalo skutkem*“ se vám občas podaří během života setkat. Jsou to však ojedinělé okamžiky, mohou se projevat v dobrém i ve špatném smyslu. Platí to o listopadu 1989 nebo o jaru 1968, ale také o srpnu 1968.

Pokud jsou součástí koloběhu velkých dějin, vnímáme je většinou jako vnější pozorovatelé, můžeme se jich více či méně aktivně účastnit, ale kromě několika jedinců nejsme aktivními hybateli těch velkých kol. Nevedou tudíž tak zřejmě k přímému osobnímu poznání, že proměnu neuvěřitelného ve skutek můžete přímo ovlivnit.

Pro většinu z nás jsou důležitější než ona drobnější kola dějin, týkající se bezprostředněji naší komunity. Kde můžeme z vlastní zkušenosti zažít, že lze dosáhnout i něčeho na první dojem nedosažitelného. Snaha a úsilí i součinnost vyvinutá pro věc zapálenými lidmi, ochotnými jít za svým cílem a obětovat tomu čas i energii, dovede dělat divy až zázraky.

Musíte však věřit, že se zázraky občas dějí. Bez víry a naděje, pod vlivem dnes všude přítomné skepse a ironie, se nemůžete divit, že divy nevidíte, a tudíž jakoby neexistují. Skeptici jsou vůči

divům či zázrakům slepí, ani je nemohou vidět, když je neočekávají.

Dnešní doba i média dávají málo příležitostí zjevovat a ozřejmovat obdobná poznání, spíše naopak. Vše je zahaleno a utopeno v množství informací, vytvářejících dojem mlhy marnosti něco počínat a činit. Právě proto je dnes důležité upozorňovat na příběhy, kdy se „*neuvěřitelné stalo skutkem*“.

Máme totiž tendenci je nevnímat, a pokud jsou zviditelněny, rychle si na ně zvykáme, a tím zapomínáme jejich význam a relace. Bezbřehost naší doby je paradoxně provázená vytrácením dlouhodobých cílů a sledováním vzdálených horizontů.

Nenechme se mást fatalismem skeptiků. Věřit v něco a cílit za něčím stojí i v dnešní době za to. I když to ne vždy vyjde jako v případě nové budovy nejmenované fakulty ČVUT za „domem na kolečkách“, vyprojektovaným a zrealizovaným studenty FA ČVUT podle skici od Johna Hejduka.

Velikonoce 2021



A. Engel, Regulační plán okolí Dejvicko-Bubenečského, 1922–1924, bez měřítka



A. Engel, návrh regulačních a zastavovacích změn v území dejvickém a bubenečském 1924–1926

Nová budova Fakulty architektury ČVUT

Jiří Witzany, exrektor ČVUT, člen poroty

Intenzivní společenské procesy, které probíhaly v naší společnosti po listopadu 89, se promítly do řady změn na Fakultě architektury ČVUT a významně ovlivnily její další směřování. Došlo k řadě změn v organizaci, zaměření ústavů a výuky a také k výraznému posílení spolupráce FA ČVUT s řadou českých a evropských architektonických škol.

Zájem o studium architektury byl ve srovnání s ostatními fakultami ČVUT mimořádný. V rozporu s těmito dynamickými změnami, počtem uchazečů o studium na Fakultě architektury a potřebou prostorových možností pro uspokojení zájmu o studium oboru v souladu se společenskou potřebou a s odpovídajícími předpoklady dalšího rozvoje Fakulty architektury jak v oblasti pedagogické, tak i tvůrčí zůstávala FA ČVUT de facto jedinou univerzitní fakultou, která neměla svoji samostatnou budovu. To byly zásadní a výchozí skutečnosti pro zahájení jednání vedení ČVUT s ministerstvem školství o možnostech výstavby nové fakultní budovy, která by důstojně reprezentovala její významné postavení nejen v rámci univerzity, ale i v rámci evropského vzdělávacího prostoru.

Osobně jsem ve výstavbě nového objektu spatřoval vytvoření jednoho ze základních předpokladů dalšího rozvoje Fakulty architektury a ČVUT v rámci dejvického areálu a také částečnou kompenzaci chybějného rozhodnutí, k němuž došlo v roce 1999 v souvislosti s převodem nemovitostí a pozemků na veřejné vysoké školy. Tehdy byly historické objekty ČVUT v Zikově a Šolínově ulici, ve kterých původně sídlila Fakulta architektury a pozemního stavitelství, převedeny do vlastnictví Vysoké školy chemicko-technologické.

Při všech jednáních a přípravných pracích, které předcházely schválení investičního záměru, registraci projektu a přidělení finančních prostředků ze státního rozpočtu, bylo potřeba vynaložit velké úsilí a uskutečnit řadu osobních jednání s tehdejší ministryní MŠMT P. Buzkovou, náměstkem ministryně V. Piclem a ředitelem

Odboru reprodukce majetku MŠMT T. Mace-nauerem. Velké úsilí také vyžadovala jednání na ČVUT, na úrovni Akademického senátu ČVUT, grémia a kolegia rektora. Bylo třeba přesvědčit nejen odpovědné ministerské pracovníky, ale v některých případech i pracovníky naší univerzity o zásadní potřebě nové budovy pro Fakultu architektury.

Přes řadu složitých vnitřních i vnějších okolností a po řadě náročných jednání byla v červnu 2001 podána na ministerstvo žádost o zahájení prací na přípravě výstavby nové budovy Fakulty architektury ČVUT. Následně v únoru 2002 byla zpracována ověřovací a urbanistická studie (M. Hexner). V dubnu následujícího roku 2003 byl po komplikovaných jednáních a připomínkách včetně snah zastavit probíhající proces na MŠMT zpracován investiční záměr (V. Liška, MŠMT) a následně zpracovány podklady pro architektonickou soutěž.

Uvedené činnosti byly financovány z univerzitních prostředků. Následně, po vyhodnocení soutěže, v srpnu 2005 obdrželo ČVUT souhlas MŠMT s registrací projektu „ČVUT – Nová budova, Dejvice“, přidělení čísla v systému ISPROFIN a investičních nákladů v celkové výši 997 mil. Kč a neinvestičních nákladů 65 mil. Kč. Tyto administrativní kroky měly zásadní a rozhodující význam pro přípravu dalších fází zahájení výstavby. Ještě téhož roku (2005) bylo vypsáno (v souladu se schváleným investičním záměrem) výběrové řízení na zpracování projektové dokumentace. Na tomto základě byly v roce 2006 zahájeny projektové práce (VPÚ DECO, a.s. Praha). Projektová dokumentace byla na základě smlouvy mezi projektantem a unniverzitou zpracovávána v součinnosti s autorem vítězného návrhu – kanceláří prof. Šrámkové. Výstavba Nové budovy FA ČVUT byla zahájena v červnu 2009 a dokončena včetně vybavení v lednu roku 2011. Stavbu provedlo sdružení Metrostav, a. s. a VCES, a.s.

Dvoukolová soutěž

V I. kole: urbanistická, architektonická soutěž, ideová, veřejná anonymní
V II. kole: urbanistická, architektonická a konstrukční soutěž, projektová, vyzvaná neanonymní

Vyhlašovatel: České vysoké učení technické v Praze
Porota: Bohumil Beránek (náhradník – závislý), Aleš Burian (náhradník – nezávislý), Mgr. Tomáš Chalupa (závislý), Josef Kiszka (náhradník – nezávislý), prof. Ladislav Lábus (náhradník – závislý), prof. Miroslav Masák (nezávislý), Mgr. Václav Pícl (závislý), Josef Pleskot (nezávislý), prof. Emil Příkrýl (nezávislý), prof. Ivan Reimann (nezávislý), Jan Sedlák (náhradník – závislý), prof. Miroslav Šik, prof. Vladimír Šlapeta – předseda (závislý), prof. Ing. Jiří Witzany (závislý).

Termín konání 1. kola: 25. 3. 2004 – 8. 6. 2004
Termín konání 2. kola: do 24. 8. 2004
Udělené ceny a odměny
1. cena nebyla udělena
2. cena: L. Ehl, T. Koumar, prof. A. Šrámková
3. cena: HŠH architekti, s. r. o. (členové kolektivu: P. Burian, P. Hájek, T. Hradečný, S. Kučírková, J. Šépka; spolupráce Ing. J. Kolář)
Odměna: Barbora Jenčková
Odměna: ksa + architektura, s. r. o. (D. Kopecký, D. Kraus, Š. Kubánková, P. Mejstský, J. Studený, M. Vojta)
Odměna: M. Chalupa, M. Jirovec, Š. Chalupa, K. Venclíková, M. Rusina, T. Havlíček, T. Straka, Š. Valouch
Odměna: M. Bartošek, M. Němec
Odměna: M. Smrčková, J. Starý, T. Starý, M. Švec
Odměna: H. Sudková, G. Seelos, J. Trávníček

Ze závěrečné zprávy poroty: „Porota se rozhodla neudělit 1. cenu, protože oba oceněné návrhy nenaplnily beze zbytku kritéria hodnocení. Soutěž obecně nevyčerpala všechny podněty a možné polemiky o interpretaci problémů výuky na vysokých

školách a konkrétně v oboru architektury. Porota postrádala výrazné alternativy k zaběhanému institucionálnímu systému vysokých škol a tam, kde bylo možné takový záměr sledovat, nedošlo k jeho přesvědčivému naplnění.“

Datum veřejné výstavy soutěžních návrhů:
9. 9. (vernisáž pro pozvané hosty),
10.–19. 9. 2004 (pro veřejnost),
Lapidárium Betlémské kaple v Praze.

Počet odevzdaných návrhů v 1. kole: 39
Počet odevzdaných návrhů ve 2. kole: 8

Ze soutěžního programu
Vývoj areálu vysokých škol v Dejvicích je pevně spjat se jménem architekta Antonína Engela, který zpracoval na základě vyhrané soutěže regulační plán Dejvic, a tím definoval základní osnovu komplexu budov ČVUT, tehdy ještě včetně Vysoké školy chemicko-technologické.
Pro ČVUT Engel vymezil velkolepě koncipovaný prostor v severozápadním sektoru nové čtvrti komponovaný podél zeleného bulváru, dnes ulice Technické, spojujícího Vítězné náměstí s dominantou areálu umístěnou pod svahy Kotlářky. Prostorové vyvrcholení této kompoziční osy bylo situováno za křižení s kolmou, rovněž velmi velkoryse založenou 50 metrů širokou zelenou radiálou Thákurovy ulice. Hlavní prospekt VŠ začínal vítězným obloukem v budově ČVUT vymezující severozápadní kruhovou část Vítězného náměstí a končil budovou rektorátu na pozemku dnes zastavěném budovou laboratoří Stavební fakulty – objektem D.

Architekt Engel vtiskl svým tradičním, ke klasicismu inklinujícím názorem nejen základní podobu a charakter čtvrti i urbanistického řešení VŠ areálu v Dejvicích, ale výrazně ovlivnil a určil i architekturu prvních staveb pro ČVUT – Masarykových kolejí (1923–27), Vysoké školy chemicko-technologického inženýrství (spolu se Severinem Ondřejem v roce 1925–33) a společné budovy Vysoké školy zemědělského a lesního inženýrství a Vysoké školy architektury a pozemního stavitelství (spolu s Theodorem

Petříkem v roce 1926–37). Obdobný charakter má i budova Semináře v čele Zikovy ulice.

Koncem padesátých let, opět na základě vyhrané soutěže, vypracovali architekti František Čermák a Gustav Paul nový generel výstavby VŠ v Dejvicích, ve kterém upustili od pokračování v těžkopádné klasicizující blokové zástavbě z dvacátých a třicátých let a navazují modernější hřebínkovou strukturou staveb, která reprezentuje moderní architektonické a urbanistické principy, ale svojí kompaktností v jistém smyslu poměrně kontextuálně navazuje na stávající prostředí. Z uvažovaného hřebínkového systému, kterým měl být zastavěn také pozemek dnešní Stavební fakulty i pozemek proti VŠCHT, rezervovaný pro Dopravní fakultu, se však realizovala pouze část. Podle projektu architektů Čermáka a Paula se provedla výstavba komplexu Fakulty strojní a tehdy nově ustanovené samostatné Elektrotechnické fakulty při ulici Technické mezi Šolínovou a Studentskou ulicí. Stejní autoři realizovali ještě koncem šedesátých let budovu Technické menzy při ulici Jugoslávských partyzánů. Se zcela novodobou a dosavadnímu prostředí se nepřizpůsobující zástavbou, v duchu výrazných objemových kompozic architektury moderního stylu v otevřeném urbanistickém prostoru, přichází až autorský tým architektů Čermáka, Paroubka a Čejky návrhem a realizací komplexu objektů Stavební fakulty v závěru ulice Technické při ulici Thákurově, dokončené na počátku sedmdesátých let.

Ačkoli **Fakulta architektury** vznikla již před 28 roky, dodnes **nemá jako jediná fakulta ČVUT vlastní budovu**, ale sdílí společný objekt s Fakultou stavební, postavený počátkem sedmdesátých let minulého století na zcela jiné kapacitě studentů. V roce 1977 po vyčlenění

Fakulty architektury z Fakulty stavební měly **obě fakulty celkem 4 500 studentů**. Za 23 let v roce 2000 měla pouze Fakulta stavební celkem 5 781 studentů a Fakulta architektury 1 267 studentů, tj. **obě fakulty celkem 7 048 studentů, tj. o 63 % více**. Navrhovanou stavbou nové budovy Fakulty architektury a následným uvolněním stávajících prostor v původním objektu se tak bude řešit prostorový deficit obou fakult. V dlouhodobé perspektivě je nutné počítat s tím, že se kapacita fakulty bude nadále zvětšovat i po roce 2007, kterým končí časový horizont uváděný touto tabulkou převzatou z Investičního záměru. Jako cílovou perspektivu počtu studentů bakalářských a magisterských programů po roce 2010 FA uvažuje 1 800 studentů, tzn. 360 studentů v ročníku. Plošný standard definovaný stavebním programem tuto cílovou perspektivní velikost fakulty dovede pokrýt v rámci rezerv daných velikostí fakulty i další předpokládanou redukcí kontaktních hodin.



F. Čermák, G. Paul a spolupracovníci, soutěž na dostavbu vysokých škol technických v Praze, situace, 1. cena, 1975

Přehled vývoje počtu studentů prezenčního studia FA ČVUT

Stupeň studia	Akademický rok		Nárůst počtu studentů	
	2002/2003		2007/2008	
			osob	procent
Bakalářské studium	181	970	789	435,91
Magisterské studium	1 056	606	-450	-42,61
mezisoučet Bc. + Mgr. studium	1 237	1 576	339	27,41
Doktorské studium	71	114	43	60,56
Fakulta architektury celkem	1 308	1 690	382	29,20

2. cena

L. Ehl, T. Koumar, A. Šrámková

Autorská zpráva

Rozhodli jsme se zůstat s původní naší snahou, tj. – zrealizovat důstojnou, samostatnou a soudobou budovu pro školu architektury ČVUT v Praze. Chápeme tuto budovu jako symbol naší disciplíny a rádi bychom, aby také tak působila na studenty. Proti prvému návrhu jsme na doporučení poroty snížili objekt o 2 podlaží a současně jsme zvýšili konstrukční výšku jednotlivých pater tak, abychom mohli pro semináře použít také některé jednopatrové prostory. Budovu jsme přisunuli k regulační čáře podél ulice Thákurovy a využili jsme tak uvolněný pozemek za budovou pro velkokapacitní proozy, které je lépe vyloučit z vertikálních komunikací. Výška atiky novostavby v absolutních kótách je 240,23 m. n. m. je tedy o 1,77 m vyšší, než doporučuje úřad městské části Praha 6 – odbor územního rozvoje. Vlastní výška novostavby od terénu před vstupem po římsu je 24,45 m. Výška Fakulty chemicko-technologické od terénu po hřeben je 23,87 m. Novostavba je výše položená, a její relativní výška je tedy o cca 60 cm vyšší. Interiér domu charakterizují atria, která jsou oproti prvému řešení zastřešena a uměle větrána. Záměrně tak zajišťujeme přehled po ostatních patrech, což by mohlo pomoci společenskému životu školy. Ateliéry jsou pevně oddělené vždy v horní části, kde předpokládáme část konzultační, a spodní část bychom rádi ponechali volnou, dělitelnou podle potřeby nižšími paravány. V nižší části pracovní při stěně atria bychom rádi umístili počítače. Pohyb po škole zajišťují 4 velkokapacitní výtahy žáků, evakuační výtah, dvojice výtahů učitelů a schodiště. Velkokapacitní posluchárny a cvičebny žáků nižších ročníků jsou ve spodní části budovy. Podzemní garáže jsou propojeny s budovou jak výtahy, tak schodišti. Pro veřejné použití jsou podzemní garáže doplněny schodištěm a výtahem ústícím před vstup do objektu. Dispozičně zůstaly spojeny po dvou podlažích vždy 2 instituty zásadně o stejné dispozici. Přízemí objektu dominuje fakultní knihovna a hala se schody do 1. suterénu k velkým posluchárnám. Při obvodu přízemí jsou prostory vedení fakulty a pracoviště CIT a GIS. Suterén slouží společnému foyeru

poslucháren s výstavou projektů. Je zde také občerstvení s klubovny a předzahrádkou. V neosvětlené části suterénu jsou sklady fakulty a planografie. Vnější plášť budovy tvoří cihelná přízdívka. Cihelná je rovněž zádlažba nádvorí. Proříznutá část – tj. vnitřní fasáda nádvorí odhaluje betonové sloupy, stropy i podlahy balkonů. Pracovny učitelů jsou proskleny na celou výšku místnosti. Detail provedení je v samostatné příloze – viz architektonický detail fasády. Okna jsou na vnějších průčelích stíněna roletami proto, aby ani tyto místnosti nemusely být uměle chlazeny.

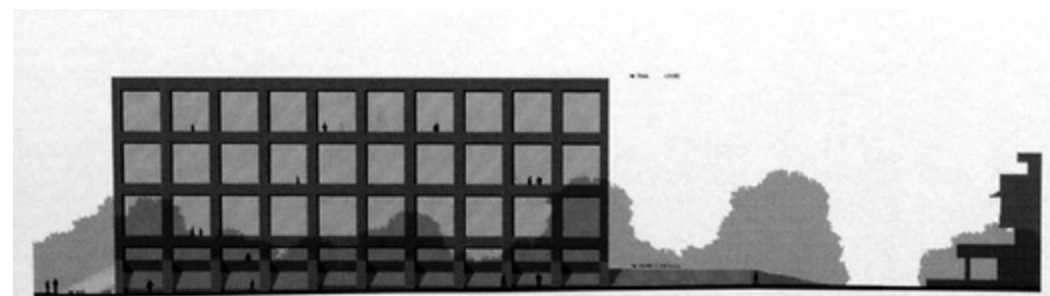
Zpráva poroty

Novostavba fakulty je koncipována jako sebevědomý solitér, který obsazuje střed daného pozemku. Jasně a přesně definovaný objem zprostředkovává mezi různými městskými prostory a architekturami v jeho bezprostřední blízkosti. Zároveň respektuje širší urbanistické vztahy a existující průhledy a osy. Vynecháním jihozápadní čtvrti objemu vytváří přiměřený a správně orientovaný vstupní prostor.

Koncepce samostatné budovy funguje bez závislosti na vývoji a eventuálních dostavbách stávajících budov ČVUT. Projekt má jasně organizované půdorysy. Výhodné je přímé přiřazení ateliérů jednotlivým ústavům. Tři dvory osvětlují vnitřní prostory velmi hluboké budovy. Obratnou organizací se přitom podařilo docílit, že se prakticky všechny místnosti orientují navenek. Navržené konstrukční výšky nejsou postačující. Jelikož je počet podlaží a celková výška budovy na horní hranici přiměřenosti, je otázkou, zda bude navržená koncepce fungovat při úpravě konstrukčních výšek. Různé formáty oken člení fasády, aniž by rušily přisnost architektury. Vztah formátů oken k vnitřním prostorům ale není vždy jasný. Plastické pojednání objemu podporuje silný, sebevědomý výraz budovy. Její architektura odpovídá záměru autorů a nejen „reprezentuje dobu svého vzniku a své poslání“, ale vlastní zároveň nadčasovost, která není poplatná současným módním trendům.



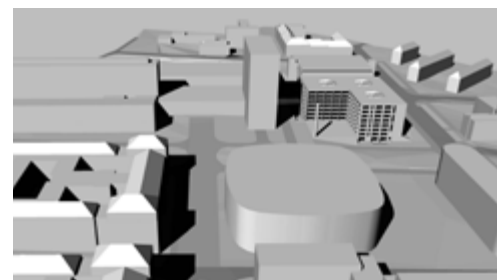
Pohled JV



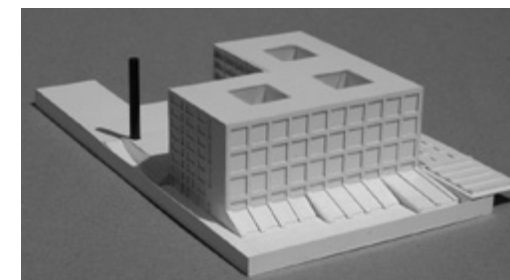
Pohled SV



Půdorysy 5. a 4. NP



Situace



Model

3. cena

HŠH architekti, s. r. o.

(členové kolektivu: P. Burian, P. Hájek, T. Hradečný,
S. Kučírková, J. Šépka; spolupráce Ing. J. Kolář)

Z autorské zprávy

Motto: Škola jako prostor komunikace mezi žákem a učitelem

Urbanismus

V našem návrhu se pokoušíme vrátit k původním hodnotám Engelova urbanistického konceptu. Řešené objekty navrhujeme stavebně dotvořit tak, aby byla obnovena kompaktnost celého bloku. Současné hmoty areálu budov Stavební fakulty a výškové budovy architektury doplňujeme o stavební objem rektorátu a Dopravní fakulty takovým způsobem, aby vytvořily celistvý blok v rámci původní půdorysné i výškové regulace. Střední trakt Stavební fakulty se vstupní dvoranou nahrazujeme novostavbou rektorátu, která by se stala ve smyslu původního urbanistického záměru důstojným a adekvátním zakončením hlavní osy kampusu. Rektorát je navržen jako dvoupatrový prstenec vyložený nad společnou vstupní halou do Stavební a Dopravní fakulty. Rektorát přes tuto halu přestupuje a dominuje celému vstupnímu nádvoří.

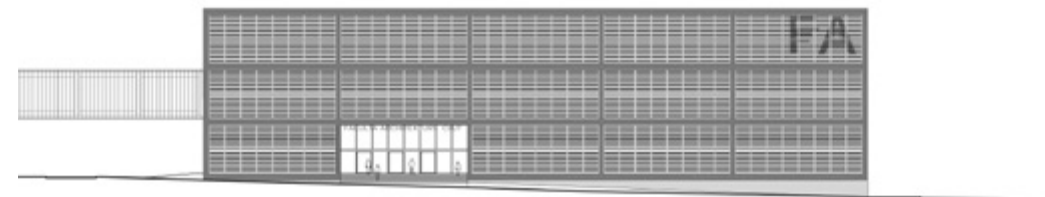
Architektura

Navržená škola je vizí „svobodného prostoru“ – místa pro nerušené setkání žáka s učitelem. Tato představa je v návrhu transformována do podoby prostorového roštu tvořeného sloupy a průvlaky železobetonového skeletu. Tento rošt je nosnou platformou, která umožňuje podle potřeby vkládat nebo odebírat jednotlivé provozy školy a zároveň jí lze tvůrčím způsobem využívat jako „lešení“ pro vnitřní výstavy a instalace. Inspirací nám byly tovární velkorozponové haly (ateliéry), do kterých lze podle potřeby zasouvat menší patra, tvořená lehkými konstrukcemi o menších rozpnech (kanceláře). Škola architektury představuje v našem návrhu jakousi továrnu „na výrobu umění“, kde nejenom ateliéry a kanceláře, ale i chodby, bufet, hala, knihovna nebo výstavy se mají stát místem setkání a diskusí. Jelikož je škola místem pro práci a soustředění, musí nabízet i uzavřenější prostory. Tuto úlohou plní samostatná pracoviště a seminární místnosti. Ateliérová tvorba je v našem návrhu realizována ve velkorysých dvoupodlažních

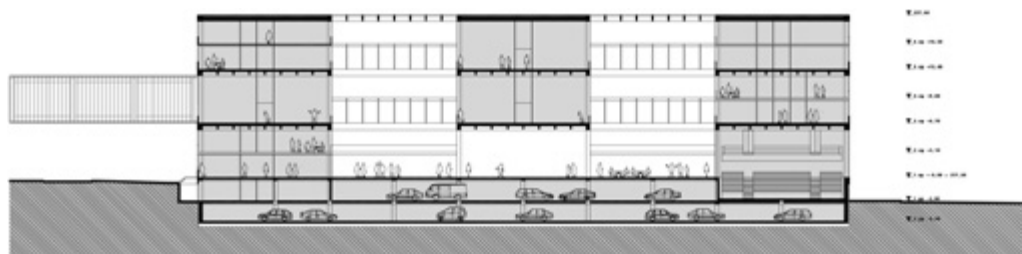
prostorech, které jsou díky své výšce dobře prosvětleny denním světlem. Ateliéry lze v rámci konceptu používat ve společném prostoru nebo odděleně, což více odpovídá tradičnímu stylu výuky. Velké žaluziové stěny vložené do prostorového rámu skeletu umožňují pohledově uzavírat nebo otevírat vnitřní objemy. Rovněž na vnějším povrchu zabraňují přehřívání místností a je možné s nimi vyladit vnitřní světelnou pohodu v průběhu celého dne. Na rozdíl od interiéru jsou vnější fasádní žaluzie navrženy jako pevné, vytvářejí obal celému objektu a nelze je vytahovat, pouze naklápět (s výjimkou odklopení rámu při mytí fasády).

Zpráva poroty

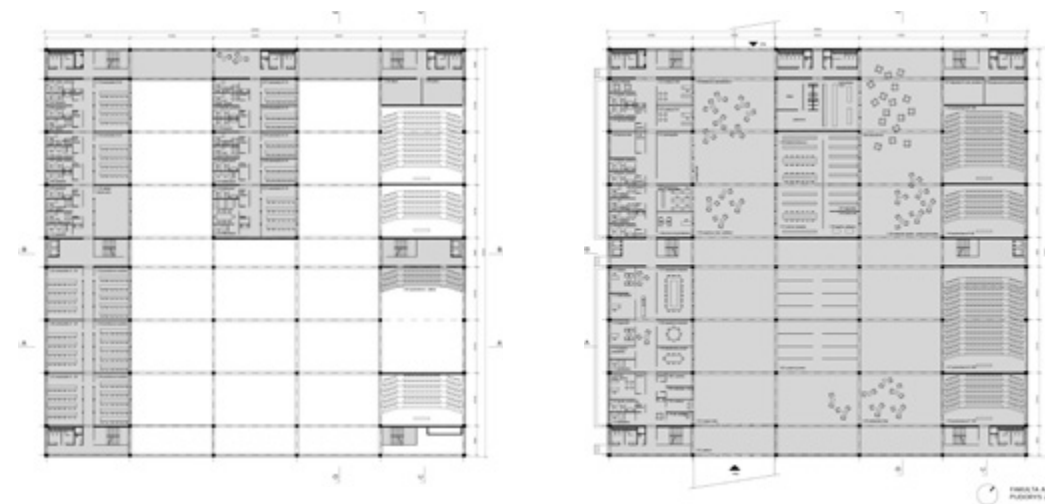
Návrh řeší zástavbu formou pevného městského bloku, respektující většinu regulačních omezení. Pro úvahy o dostavbě celého prostoru mezi Kolejní a Thákurovou volí autor představení nižších objemů budov, výrazně potlačujících původní volný koncept dosud realizovaných staveb. Vlastní stavba fakulty je však na této dostavbě nezávislá a může být realizována samostatně. Sympatický jednoduchý roštový systém, který umožňuje na jedné straně velkou volnost dispozičního řešení a který je v přestaveném návrhu jasně vyjádřen, zároveň skrývá řadu omezení: hlavní společenský prostor, tj. hala v přízemí, má konstrukční výšku 3,6 m a při zvoleném velkém rozponu nosných sloupů bude mít minimálně světlostlu výšku a stěží může plnit autory předpokládanou hlavní společenskou funkci stavby; nevhodné oddělení schodišť a výtahů; orientačně náročný rošt chodeb bez hierarchizace a respirií; obtížné prosvětlení nejnižších pater úzkými atrií může být dále zhoršeno vynášecí konstrukcí jejich zastřešení a je diskutabilní. Snaha o civilní, téměř průmyslovou estetiku je ve svém minimálním vyjádření abstrahována natolik, že vede k úplnému potlačení hlavního vstupu i jakýchkoli identifikačních znaků stavby a je v této totální formě problematická.



Pohled JV



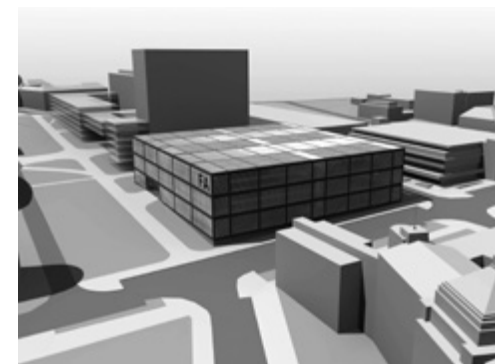
Řez A–A



Půdorysy 1. a 2. NP



Atrium



Axonometrie

Odměna

Barbora Jenčková, Lukš Blažek,
Richard Halama, Anna Švehlíková, Jiří Švehlík



Pohled JV



Pohled SZ



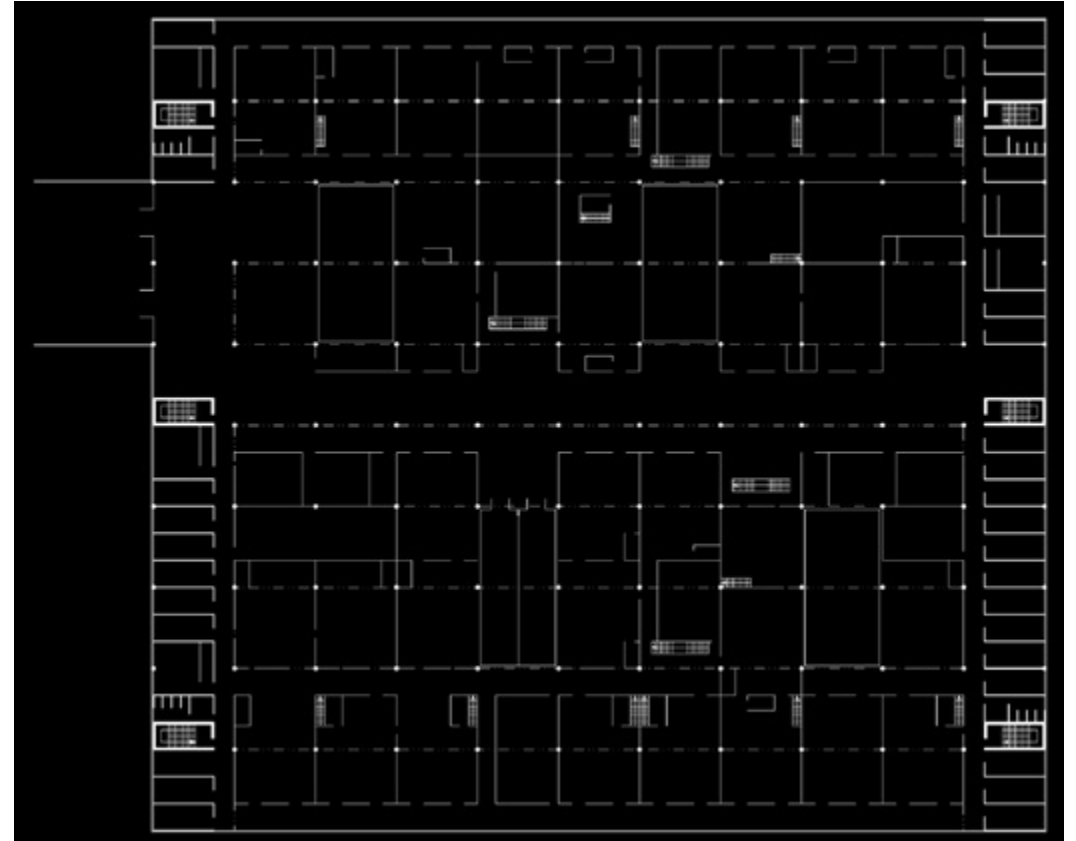
Řez



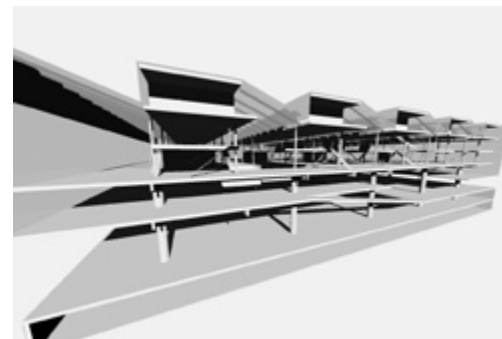
Situace

Odměna

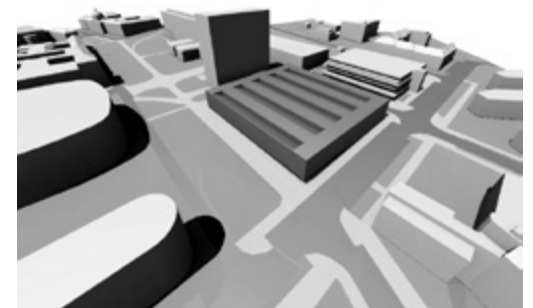
ksa + architektura, s. r. o. (D. Kopecký, D. Kraus,
Š. Kubánková, P. Mejtský, J. Studený, M. Vojta)



Půdorys 2. NP



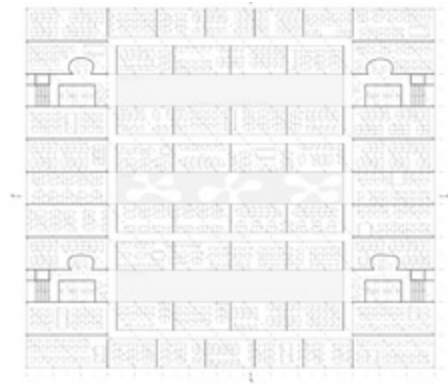
Řez



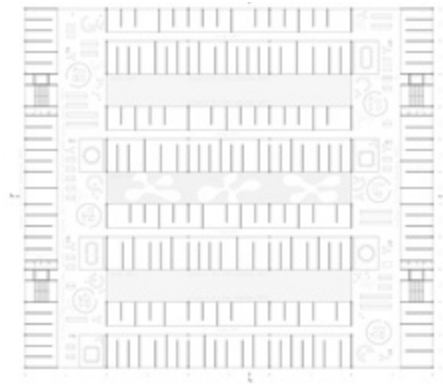
Situace

Odměna

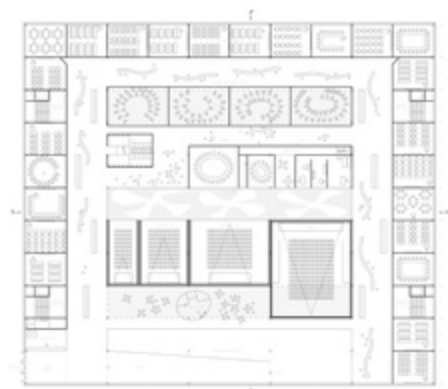
M. Chalupa, M. Jirovec, Š. Chalupa, K. Venclíková,
M. Rusina, T. Havlíček, T. Straka, Š. Valouch



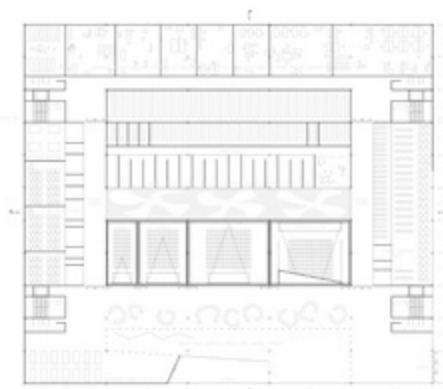
Půdorys 2. NP



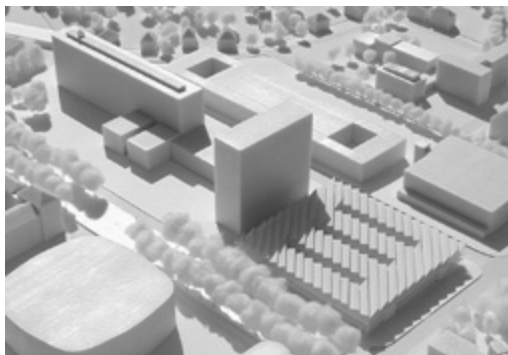
Půdorys 1. NP (pracovny pedagogů)



Půdorys mezaninu (společná výuka)



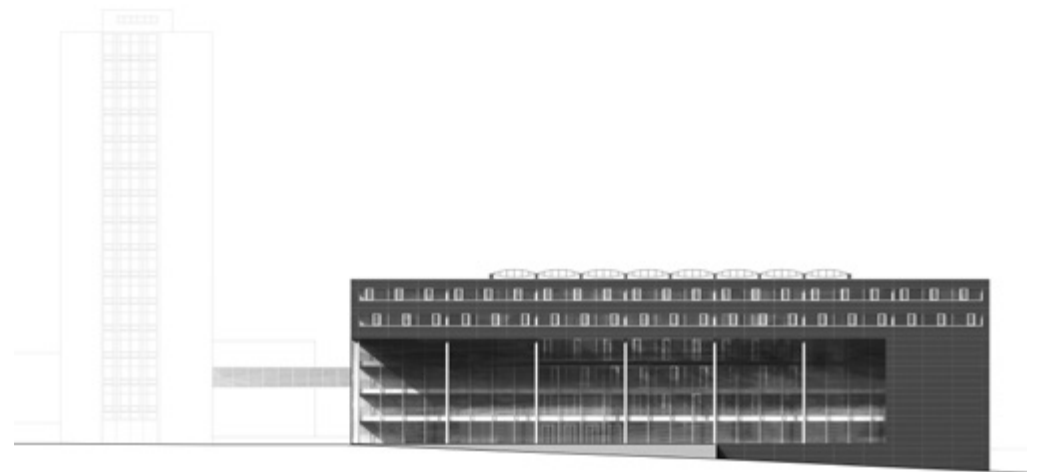
Půdorys přízemí (společná výuka)



Situace

Odměna

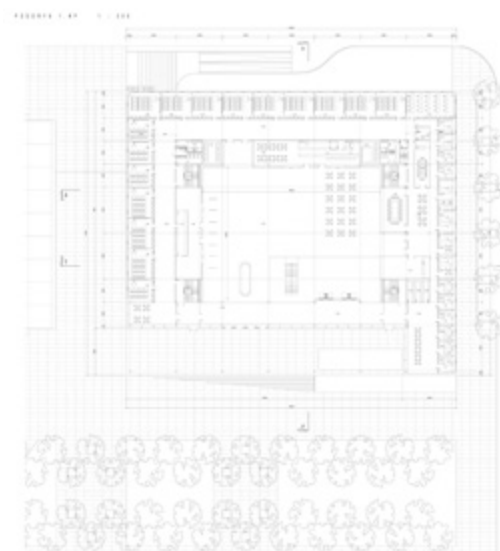
M. Bartošek, M. Němec



Pohled JV



Řez BB-CC



Půdorys 1. NP



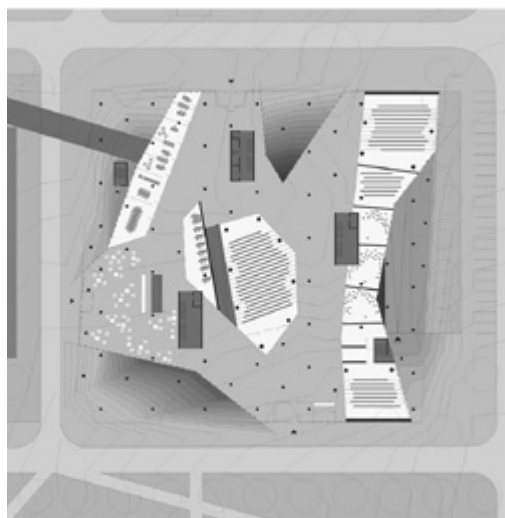
Situace

Odměna

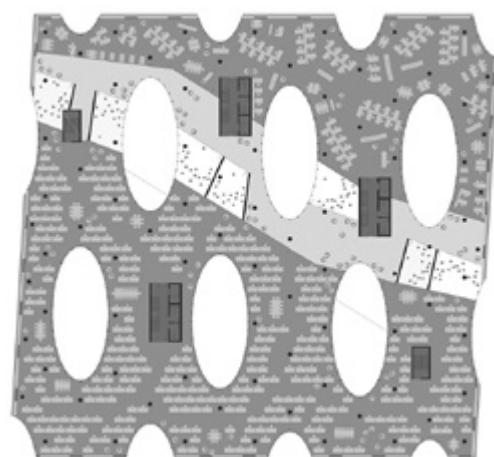
M. Smrčková, J. Starý, T. Starý, M. Švec



Řez



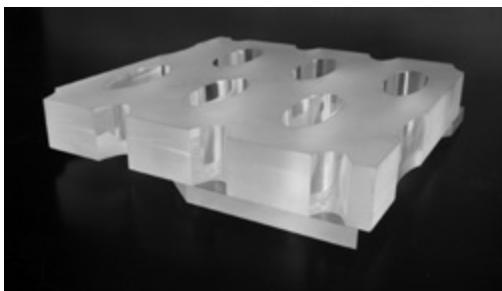
Půdorys 1. NP



Půdorys 2. NP

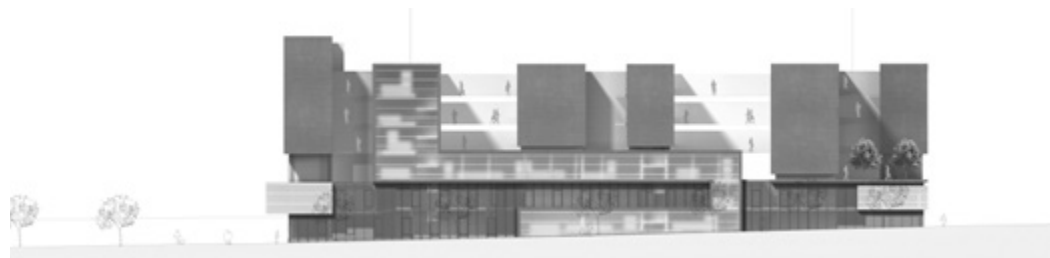


Modely



Odměna

H. Sudková, G. Seelos, J. Trávníček



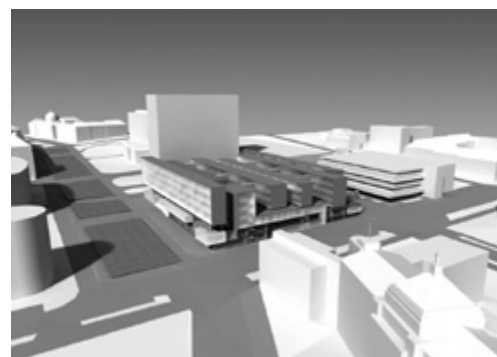
Pohled



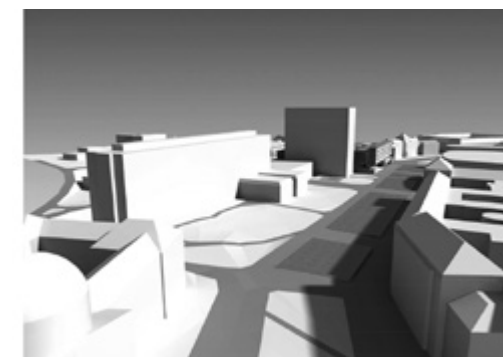
Pohled JV



Řez



Situace



Reflexe uživatelů Nové budovy ČVUT

Ptáme se studentů, doktorandů a pedagogů Fakulty architektury

1. Jak z pohledu uživatele/ky hodnotíte fungování nového školního prostředí, resp. Nové budovy fakulty?
2. Které hodnoty byste vyzdvihl/a? A z jakých důvodů?

Ing. arch. Pavel Berger, absolvent (s červeným diplomem), 2020

1 / Budova byla jeden z hlavních důvodů, proč jsem se rozhodl studovat na této fakultě. Dal jsem na své nadšení z prvního dojmu a veskrze kladný vztah k tomuto „baráku“ mi v průběhu studia také vydržel. Možná i proto, že jsem prostředí nevnímал ani tak jako školní, ale spíše jako prostor pro nás, pro studenty. Místo, kde se kromě vzdělávání můžeme také potkávat a trávit čas.

2 / Jednoznačně dvorany, které jsou těžištěm života fakulty a dodávají budově její jedinečnost. Vždycky mě bavilo mávat a hulákat na spolužáky a kamarády, kteří se zrovna nacházeli na opačné straně dvorany.

Ing. arch. Mgr. Klára Brůhová, Ph.D., laureátka Ceny rektora ČVUT a Ceny Josefa Hlávky za disertační práci, 2016

Nová budova mne provázela během doktorského studia i v letech, kdy jsem na Fakultě architektury začala působit jako pedagožka. Co se výuky a badatelského zázemí týče, poskytuje mi přívětivé, klidné, ale i dostatečně otevřené prostředí. Vzhledem k tomu, že mne zároveň s profesním životem na FA ČVUT potkaly také radosti osobní, totiž narození dcery, byla jsem však s prostory fakulty konfrontována i trochu jiným způsobem – nejen jako akademička, ale také jako matka s malým dítětem. A zde se bohužel velká otevřenost nekoná. Dům není na děti ani jejich rodiče – ať už studenty/ky nebo zaměstnance/kyně příliš připraven. Nedisponuje snad jediným přebalovacím pultem ani zázemím, které by s potřebami dětí počítalo. Iniciativa pokoušející se otevřít debatu nad zřízením dětské skupiny vyzněla také bohužel do prázdna. Po mém soudu je to velká škoda. Lidé jsou s příchodem dítěte své působení na univerzitě často nuceni značně omezit, přerušit či ukončit – a podanou pomocnou ruku ze strany instituce by jistě přijali s velkou vděčností.

Háta Enochová, studentka studijního programu Krajinářská architektura, členka týmu, který díky umístění v soutěži představí letos svou realizaci na Mezinárodním festivalu zahrad v Chaumont-sur-Loire ve Francii. Zadáním soutěže byly Biomimikry.

1 / Pobyt v Nové budově bych hodnotila jako pohodlný a uživatelsky příjemný. Při delším pobývání uvnitř však vnímám chybějící kontakt s okolím. Výhledy na Prahu z ateliérů jsou sice krásné, ovšem kontakt s venkem je limitován pouze na zrakový vjem a více již automatická okna neumožňují. Dále mě mrzí, že vnitřní prostory jsou poměrně nízkou měrou ovlivněny pobytem studentů. Představuji si chodby fakulty jako experimentální a výstavní prostor, který bude odrážet trendy a smýšlení jejích obyvatel, a budova by k tomuto dle mého názoru mohla více vybízet.

2 / Na budově oceňuji variabilitu společných prostor, která umožňuje různorodé využití, a příjemný vzhled vnitřních prostor. Budova poskytuje pohodlné zázemí pro studium i mimo organizovanou výuku a vytváří příjemnou atmosféru pro pobyt.

Prof. Zdeněk Fránek, vedoucí návrhového ateliéru Fránek Ústavu navrhování III, FA ČVUT, architekt roku 2020

Budova funguje skvěle, výborný je společný prostor, na který jsem já zatížený a který umožňuje velké shromáždění. Jde o silnou, mimořádnou neutrální architekturu, a proto si myslím, že je pro výuku architektury vhodná. Z mého pohledu však vykazuje obludnou velikost, nesvědčící ve prospěch tak výlučného oboru, jakým by architektura měla být. Kdysi, když jsem jako děkan pozval Alenu Šrámkovou na přednášku, a tu po jejím představení začala slovy ke mně: „vás jsem nikdy neměla ráda“. Bylo to nekompromisní, surové, slušně řečeno „raw“. Tak já vidím tento dům.

Ing. arch. Michaela Křížáková, absolventka FA ČVUT (s červeným diplomem), 2020

Tato lehce kontroverzní budova vzbuzuje v lidech dva protichůdné názory. Hra s betonem! Někteří jsou jí nadšení, jiní ji naopak považují za chladnou. Často slyším: „Zkrátka se v té budově necítím dobře.“ Pro mě byl vždy beton materiálem pevným, materiálem, z něhož se staví základy domu, také krásným a zároveň drsným na pohled. Jsem toho názoru, že právě pro nově utvářející se architektury je tato budova to pravé prostředí. Škoda jen, že ji nelze více pokreslit rukou studentů. Z dnešního hlediska na budovu vzpomínám v dobrém. Na tři dvorany, v nichž se utváří život, na respiria, kde pospávali studenti během „nocovky“, na nekonečnou frontu před tiskovým centrem, kde jste ale vždy narazili na spoustu přátel. Vzpomínám také na velkoplošná okna v sedmém patře, jež poskytují výhled na Prahu (matku měst), a pocit, že si okolní architekturu můžete vzít do rukou. Šest let navštěvování této budovy mi dalo disciplínu, přátele a chuť kreslit si svět. Děkuji za to.

Ing. arch. Julie Kopecká, ved. diplomové práce Nádrazí v Peci pod Sněžkou Tomáš Hradečný, Ústav navrhování I, FA ČVUT, 2. cena v soutěži diplomek ČKA, 2020

1 / Musím říct, že za dobu studia jsem si k budově vytvořila dost silný pozitivní vztah, ovlivněný všemi zážitky, které se zde staly. Myslím, že funguje skvěle. Jasně, má své mouchy, ale kdo a co ne? Vnímám také, že budovu jakožto obálku formují životy a procesy, které se uvnitř a kolem ní dějí, a myslím, že budova jako taková je otevřena mnoha způsobům používání, v čemž vidím její velkou sílu. A že možná existuje ještě vhodnější způsob, jak ji používat, naplnit a formovat.

2 / Do míst původní fakulty v „Áčku“ jsem se mnohokrát nedostala, takže nevím, jak drsné to bylo předtím. Z vyprávění však něco tuším. Možná proto si od samého začátku vážím společných ateliérů, místností, kde se setkáváme s ostatními a kde vznikají věci společně. Mám ráda ten všudypřítomný prostor a sklo. A momenty jako třeba ten, když jde zrovna někdo kolem ateliéru a nesměle vám přes okno zamává.

Doc. Ing. arch. Radek Lampa, vedoucí návrhového ateliéru Lampa Ústavu navrhování I, FA ČVUT, kancelář ra15, a. s. laureát 2. ceny soutěže o Terminál Praha východ

1 / Mám pocit, že stejně jako zralé klasy obilí čekají na svého sekáče, Nová budova tak stále čeká na své uživatele. Jako bychom ji

neuměli používat, přitom nám toho tolik může dát. Jako bychom se jí báli. Ani zdaleka jsme ještě nevyčerpali potenciál, který nám nabízí. Nenazrál čas při příležitosti jejího kulatého výročí zamyslet se, jak ho plně využít?

2 / Budova má tři krásné velké dvorany, centrální prostory pro setkávání studentů, pedagogů a zaměstnanců – jednou tak určité budou sloužit!

Ing. arch. Bára Maroušková, absolventka FA ČVUT (s červeným diplomem), 2020

1 / Můj první dojem z budovy byl surový, těžký. Jasně si vybavuji silný dojem z betonu, křiklavých barev a kovového podhledu z pororoštu. Byl to tíživý dojem z cizího prostředí, otevřeného, prostého, bez okras, bez zbytečností, bez čehokoli známého.

V průběhu studia jsem však na budově začala nejvíce oceňovat zejména „to co tam není“ – prostý, prázdný prostor. Je to prázdnost, sklo a světlo, které z budovy dělají místo setkávání, které umožňují komunikaci vizuální i slovní. Pozdravit se s přáteli o dvě patra výš, sledovat, co se děje v učebnách při pohybu chodbou. Komunikace, navazování kontaktů, přehled, střídmost. To vše pomáhá přetvářet plachého středoškoláka na architekta. Bez zbytečné vznešenosti.

2 / Z hodnot bych vyzdvihla fakt, že se budova k příchodnímu otáčí prázdným prostorem – platformou, veřejným prostorem, prostorem pro setkávání, výstavy a akce. Není to ulice, kde dav proudí jedním směrem, nebo nepřístupná zeleň a za ní fronta domů jako u budov FEL či VŠCHT. Je to jasně ohraničená platforma, která funguje jako malé náměstí, která rozmělnuje proud chodců, zpomaluje, dává možnost zastavení, možnost pozorovat, kdo kráčí vedle mě, kdo tu sedí, co se zde vystavuje. O fungování domu při pohledu zvenku jednoduše vypovídá tato platforma, fasádu směřující do ní vnímám jako potlačenou plochu, spíše řez domem než výstavní fasádu. Výstavní je ono prázdnost veřejného prostoru.

Doc. Ing. arch. Pavla Melková, Ph.D., pedagog Ústavu nauky o budovách, FA ČVUT, kancelář MCA architekti, (spolu)laureátka nominace České ceny za architekturu 2020, (stejná kancelář) malé modré kostky za rekonstrukci a design Grand Prix Architektů – Národní ceny za architekturu 2020

1 / Vnitřní prostor budovy mám ráda. Pohyb domem, kdy člověk v každém okamžiku ví, v jaké části prostoru se nachází. Vizuální propojení mezi jednotlivými prostory, které se postupně odvíjejí jako políčka filmu. A které dává stále člověku pocit, že je součástí celkového



Objekty, kde se vyučovala architektura a urbanismus před přestěhováním do nové budovy. Od 30. let minulého století: Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství ČVUT, Žitná ulice, Dejvice (autor Antonín Engel), na vedlejším snímku: od 70. let minulého století, Fakulta stavební ČVUT, Thákurova, Dejvice (autoři František Čermák, Gustav Paul, Jaroslav Paroubek, Jan Čejka). Snímky archiv. (Drobnější části výuky probíhaly v 90. letech minulého století také na Fakultě strojní ČVUT.)

společností školy. Mám ráda i určitou elementárnost a řád v prostoru i materiálech, které reprezentují a připomínají podstatu vzdělání. U vnějšího prostoru rozumím architektonickému kompozičnímu záměru a roli onoho prázdného, přísného čtverce náměstí s obeliskem. Tuto estetickou vytříbenost si dokáží užít. Zároveň mi zde ale úplně schází cokoli lidského. Otevřené propojení náměstí s parterem domu, zákoutí k sezení, místo k setkání, stín. Ona vstřícnost prostředí, která laskavě vybízí k setrvání. Myslím, že architektura by neměla obětovat tuto druhou rovinu pro onu první a naopak. Měla by být obojím.

2 / Myslím, že jsem už odpověděla v první otázce.

PhDr. Miroslav Pavel, DrSc., absolvent FF UK, laureát Ceny Josefa Hlávky za doktorskou práci na katedře teorie a dějin architektury FA ČVUT 2019

1 / Z hlediska prostoru šlo bezesporu o kvalitativní skok dopředu. Jako praktického člověka se sklony k perfekcionismu mne nejvíce mrzí ztrácející se potenciál budovy. Ať už se to týká kolabující vzduchotechniky, opuštěného amfiteátru, umlčeného vyvolávacího systému a dalších drobností. Zůstává věčnou otázkou, zda příčinou je architekt nebo uživatel. Díky

silnému charakteru však dokáže tyto neduhy s grácií ustát.

2 / Za nejvyšší hodnotu považuji transparentci, která do běžného provozu vnáší i prvek zdravé demokracie. Budovu vnímám spíše jako objekt. Robustní a nevlídná skulptura, která své emoce odhaluje pouze v detailech. Člověk ji musí dlouho pozorovat, aby si k ní našel rovnocenný vztah. Její otevřenost, skromnost i osobitost mohou být pro nás zdravou inspirací.

Max Petricov, člen studentského týmu, působícího v kanceláři ra15, a. s., Radka Lampy (vedoucího návrhového ateliéru Lampa Ústavu navrhování I, FA ČVUT), která se stala laureátem 2. ceny soutěže o Terminál Praha východ

1 / Studoval jsem v různých vzdělávacích institucích a v důsledku toho v různých budovách. Na Fakultě architektury v Moldavsku, kde jsem začínal, strávili studenti docela málo času, protože tato budova mohla sloužit z větší části pouze k přednáškám a cvičením. Na úkolech jsme pracovali většinou doma. Nějaký čas po zahájení studia na FA ČVUT jsem si všiml, že se všechno děje naopak. Obecně jsem žil na fakultě, domů jsem chodil jenom spát. A také většina mých spolužáků. Budova umožňuje studentům i učitelům vytvořit si vlastní atmosféru. Vzhledem k tomu, že původní

tvarosloví interiéru je poměrně jednoduché, vše, co studenti dělají ve zdech fakulty a přinášejí sem, se okamžitě stává interiérovým prvkem, doplňuje a ve skutečnosti „dělá“ vzhled budovy. Obzvláště živou tvář má fakulta během ateliérových týdnů.

2 / Budova umožňuje studentům a jednotlivým ateliérům předvést svou individualitu. Je skvělé, že svým vlastním příkladem ukazuje, jak budovy fungují. Samotná budova v zásadě slouží jako vzdělávací materiál, protože se nesnaží skrýt svou strukturu, konstrukci a prvky, které zajišťují její fungování.

Ing. arch. Kateřina Průchová, ved. diplomní práce Novotný – Koňata – Zmek, diplomant – finalistka soutěže Young Talent Architecture Award, absolventka FA ČVUT, 2020

1 / Mé první setkání s jen pár měsíců starou budovou proběhlo během přijímacího řízení, a stalo se tak odpovědí na otázku, kde a taky proč architekturu studovat. Budova toho od začátku umožňovala spoustu, často jsem ale cítila nedostatečné využití jejího potenciálu, a naopak velký důraz na zachování té prvotní strohosti a nedotknutelnosti, která se během prvních deseti let měla začít ztrácet.

2 / I přes zdánlivou strohost mi ale budova navozuje jen příjemné vzpomínky, byla

obálkou něčeho, co mě velmi bavilo, a tento prožitek ona sama umocňovala. Dvory prostupující všemi patry umožňovaly, i přes absenci patrových „open space“, vertikální komunikaci. Člověk tak byl svědkem koncertu, o který ani nestál, nebo mu naopak neunikla přednáška, na kterou by býval zapomněl. I tak bylo oboje pozitivní.

Ing. arch. Štěpán Valouch, vedoucí návrhového ateliéru Valouch – Stibral, Ústav navrhování II, FA ČVUT, kancelář ov architekti, s. r. o., laureát České ceny za architekturu 2020 a (stejná kancelář) malé modré kostky za rekonstrukci Grand Prix Architektů – Národní ceny za architekturu 2020

1 / Nová budova už není nová. Stala se přirozenou součástí kampusu a mám ji rád. Účastnil jsem se tehdy soutěže v týmu bratrů Chalupů. U vítězného návrhu paní Šrámkové jsem rozuměl prostorovému kódu domu, zažil překvapení ze sloupu s dvoranou a měl obavu z orientace v budově, ze tří hlubokých dvoran a jisté uzavřenosti, která vycházela ze stavebního programu. Výsledek je ale jiný než na plánech. Budova je otevřenější. Cesta školou je zážitek z architektury.

2 / Příměstí, bez vychytávek, architektura ve vší vážnosti.

Druhá kůže 2020–2021 www.fa.cvu.cz v galerii Druhá kůže.

KNIHOMOL

Jan Kaplický

Monografie tematizující život a dílo legendárního architekta se přiřazuje k těm reprezentačním publikacím, které se bez ohledu na cenu úspěšně prosazují na knižním trhu. Publikace až vyčerpávajícím způsobem přibližující známou osobnost odkrývá život a dílo plné rizik, neúnavného až sebezníčujícího úsilí, vzestupů, konfliktů i sebeobětování, nadějí i pádů, příběh-drama o křehkosti, zranitelnosti i nelítnosti a síle osobnosti. Ideje, projekty i realizace jsou čtenáři zprostředkovány se stejnou pečlivostí a s kontextem. Čtrnáct kapitol s Epilogem nabízí čtenáři díky Ivanu Margoliovu, autorovi a editorovi, plastický obraz „života a díla“ – očekávaný, překvapivý i jedinečný! Kniha by se mohla jmenovat Pocta Janu Kaplickému! Recenze mají přinášet citace a probouzet zájem čtenáře.

Přiznám se, jsem zaskočen sugestivní silou řady textů, výpovědí/vyznání, že se ostýchám vybírat. Uvedu architektovy příznačné formulace: „pro budoucnost a pro krásu“ a „naladit se na možnost, které přináší zítřek“. V nich je obsažena aspirace člověka i architekta Jana Kaplického.

Ivan Margolius: Jan Kaplický – pro budoucnost a pro krásu. CPress v Brně ve společnosti Albatros Media, a. s., se sídlem Praha, č. publikace 37 642; Nadační fond Kaplický Centre, 2020. 352 stran. ISBN 978-80-264-3350-7

Doc. Oldřich Ševčík

NOTES

Výsledky Interní soutěže FA ČVUT pro rok 2021. Dvanáct podpořených projektů (na návrh výběrové komise), schválených děkanem FA ČVUT: Lukáš Beran (spoluřešitel J. Zikmund) – K počátkům železobetonové architektury; Jitka Frouzová (spoluřešitel J. Šafařík) – Poválečná architektura, kriticky ohrožený druh, kniha; doc. Dalibor Hlaváček (spoluřešitel H. Seho, M. Čeněk, J. Poláček, K. Rottová) – Metoda Design-Build; Jan Hlavín (spoluřešitel A. Marek) – Aktualizace a modernizace (elektronizace a digitalizace) studijních materiálů pro předměty stavební materiály, pozemní stavitelství, geodzie a počítačové navrhování atd.; Ivan Vosecký (spoluřešitel J. Kárník,

R. Macke) – Metodika a nástroje v distanční výuce předmětu VT1 a VT2; Romana Michalková (spoluřešitel V. Sitta, T. Havráňková, E. Jeníková, H. Špalková) – Vypracování studijního materiálu a obsahu předmětu pro obor krajinářská architektura: Krajinářská kompozice; Martin Majna (spoluřešitel A. Marek) – Porovnání předmětu Počítačové navrhování 1 – BIM/ Design computing se zahraničními zkušenostmi a s obdobnými předměty na Hochschule Wismar atd.; Kateřina Nováková – CollabSketch – skicování na dálku; Lenka Stejskalová Skoumalová (spoluřešitel Z. Krejčí, T. Melenová) – Vytvoření skript v elektronické podobě pro předmět VT II pro studenty 1. ročníku ÚPD v rámci podpory tvorby studijních materiálů ÚVT; Veronika Šindlerová – Manuál zpracování urbanistických ateliérů velkých měřítek; doc. Jana Tichá – Architektura – zahrada – krajina. Výchovné materiály.

Prof. Vladimír Šlapeta autorsky zpracoval výstavu Jože Plečnik a Praha. Expozice byla instalována od počátku listopadu do konce roku 2020 na nábrežní promenádě podél řeky Lublanice v Lublani a pořádala ji Správa Pražského hradu ve spolupráci s českým velvyslanectvím. Repríza v dalších měsících Slovinska je podmíněna vývojem pandemie.

Dne 22. 3. 2021 uplynul rok od chvíle, kdy si epidemie covidu vyžádala v ČR svou první oběť. Během uplynulého roku podlehl této nemoci téměř 25 000 osob, jejichž památku si na základě výzvy rektora ČVUT doc. Vojtěcha Petrářceka připomněla akademická obec pražské technické univerzity minutou ticha ve 12. 00. Rektor ve své písemné výzvě připomněl, že ČVUT v pandemické zkoušce obstálo nejen v pomoci druhým, ale i v ochraně zaměstnanců a studentů. Zdůraznil, že systém opírající se o odpovědnost lidí je ten správný a vedení ČVUT se jej snaží prosazovat i v širším kontextu.

Podle analýz, které ČVUT provádí, se našťastí epidemie blíží ke svému konci. Již víc než 85 % členů akademické obce se s virem setkalo – a většina bez vážnějších příznaků. Pro maximální bezpečnost ČVUT spustila samotestovací systém. Bylo rovněž spuštěno testovací odběrové středisko ve Studentském domě.